

Cihat ÇETİNKAYA
Yeminli Mali Müşavir
ccetinkaya56@gmail.com



HER SEÇİM YENİ UMUTLAR DEMEKTİR

Demokrasi her şeyden önce eşitlikçi düzenin seçme ve seçilme haklarını içine alan özgürlükler manzumesidir. Demokrasinin kusursuz işlediği ülkelerde, halkın yaşadığı toplumdaki mutluluk ve refahından memnun olup olmadığı, zaman zaman yapılan seçimlerle test edilmektedir.

Özellikle yerel yönetim seçimleri, parlamenter sistemin vazgeçilmezlerinden olan merkezi yönetim seçimlerine göre daha büyük bir öneme sahiptir. Mahalli seçimlerle halk, doğrudan doğruya kendisine hizmet edecek, beklediği ve istediği hizmetleri gerçekleştirecek yöneticilerini seçmektedir. Bu haliyle çağdaş yönetimlerde Belediyecilik, çöplerin toplanması, sokakların süpürülmesi

ya da toplu taşıma araçlarının seferine konmasından çok ötede anlamlar ifade etmektedir. Batı toplumlarında gerek Belediye Başkanları gerekse Belediye Encümenlerinde görev yapanların birinci önceliği, merkezi yönetimin politikaları ne olursa olsun bazen ondan da tamamen farklı olarak, bölge halkına her boyutta en iyi hizmetin sunulması olmaktadır. Bu hizmetler manzumesinin içerisinde mahalle aralarındaki trafik akışının düzenlenmesi, modern şehir planlarının, konut alanlarının, bahçelerin, parkların dizayn edilmesi, sokak hayvanlarının barınaklara alınması, insan sağlığına yönelik hizmetlerin ve özellikle alt yapı hizmetlerinin (içme suyu temini, kanalizasyonların yapı-

mı) verilmesi vb sıralanabilir. Avrupa ülkelerinde bölgedeki okullarda verilen eğitim hizmetlerinin seviyesinden, kolluk kuvvetlerinin Belediye Başkanına bağlı olmasına kadar hizmetler çeşitlendirilmekte ve halka sunulmaktadır. Durum böyle olunca, halk yerel yöneticilerini seçerken sadece adayların statüleri ile eğitim ve öğretim durumlarının değil, yönetim becerilerini, güvenilirliklerini, dürüstlüklerini, aile yapılarını da değerlendirmeye almaktadır.

Belediyecilik esas itibarıyla hizmetlerden yararlanmak durumunda olan bölge halkının istek, talep ve ihtiyaçları ile orantılı olarak gelişim göstermektedir. Halk, belediyeden aldığı hizmetlerin karşılığını doğru-

dan doğruya ödemek durumunda olduğu için, merkezi yönetim bütçesinden alınacak katkı paylarının dışında bölge halkından harcamalara katılma karşılığı diyebileceğimiz vergi, resim, harç, tellâliye, rüsum vb. adlarla gelirler alınmaktadır. Bu nedenle pek çok ülkede sadece emlak vergileri veya çevre temizlik vergileri değil, motorlu taşıtlar vergisi dahi belediyelerce tahsil edilmektedir. Durum böyle olunca, yerel yöneticiliğe soyunan adayların plan ve programlarını yaparken bütçelerine hakim olmaları özel bir önem taşımaktadır.

Belediye bütçesinin yapısı ve büyüklüğü, aynı zamanda bölge halkının alacağı hizmetinde ölçüsünü net ortaya koyacaktır.

Bugün, ülkemizdeki belediyelerin en büyük sorunu yatırım planlarına yönelik olarak önceden planlanmış veya planlanmamış yatırımlar için büyük kredi ve borç yüküne girmiş olmalarıdır. Hazine garantisi taşıyan çok büyük borç yükleri nedeniyle belediyelerin standart hizmetleri dahi zaman zaman aksamalara uğramaktadır.

Ülkemiz yeni ve önemli bir mahalli seçim dönemine giriyor. 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak seçimlerle halkımız dört yıllık dönem için yeni yerel yöneticilerini seçecek. Ancak, seçime yaklaşık iki aylık bir sürenin kalmasına rağmen Türkiye seçim havasına daha giremedi. Türkiye'nin tamamındaki il, ilçe, belde, köy belediye başkanlarının ve encümen üyelerinin seçileceği seçime sayılı günler kalmasına karşılık tüm adaylar dahi belirlenmiş değil. Bu nedenle seçime giderken yönetime talip olanların niteliklerini, programlarını, bölgelerine götürmek istedikleri hizmetlerini ve en önemlisi bütçelerini dahi tartışma fırsatı olmadan bir seçim gelipgececek gözüküyor. Türkiye daha şimdiden gerek adayların gerekse siyasi partilerin yaptığı veya yapacağı

yardım paketlerini tartışıyor.

Osmanlıdan günümüze toplumumuzun temel dinamiklerinden ve değerlerinden birisi de zengin vakıf kültürümüzdür. Aşevleri, imarethane, kimsesizlere yardım vakıfları ve benzeri sivil toplum örgütlerimizin çokluğuna rağmen belediyelerin seçim öncesinde veya sonrasında yardım amaçlı promosyonlara dayalı kampanyalar yürütmesi, sosyal devlet anlayışına uygun olmakla birlikte, belediyeçilik hizmet anlayışına çokta uygun düşmemektedir. Belediyeler, daha ziyade hizmet amaçlı kuruluşlar olup, tüm bölge halkına eşit ve aynı kalitede hizmet vermekte mükelleftirler.

Çağdaş devlet yönetimlerinde devletin kurduğu veya kurulmasına öncülük ettiği vakıf, imarethane, kurum ve kuruluşlar tarafından verilen sosyal yardımlar ve hizmetler sosyal devlet anlayışının bir sonucudur. Devlet elindeki imkanlarla belediyelerden çok daha geniş ve kapsamlı bir hizmet gücüne sahiptir. Durum böyle olunca, belediyelerin yapması gereken bölgeye tam ve kusursuz hizmet vermek olmalıdır. Belediyeçiliğe bu noktadan bakıldığında; belediyeler soba dağıtmak, kömür dağıtmak, kuru gıda maddeleri, giyim – kuşam – ev eşyaları dağıtmak yerine insan sağlığına uygun sobalar kullanılmasını, kömür yakılmasını, cadde ve sokaklarla bahçelerin, parkların temiz ortamlar olmasını, çöplerin ve her türlü atıkların süratle toplanıp imha edilmesine yönelik çalışmalar ile gerek içme sularının gerekse kirli suların arıtılması hizmetlerini yerine getirme görevlerini tam ve eksiksiz yapmaya özel önem ve özen göstermelidirler.

Belediye başkan ve üyelerinin seçimine halk özel bir önem vermektedir. Toplumun dinamik unsurları olarak kabul edilen basın başta olmak üzere tüm sivil toplum örgütlerine halkın aydınlatılması yönünde ciddi görevler

düşmektedir. Parlamenter demokrasinin vazgeçilmez kurumlarından olan siyasi partilerimiz, adaylarını seçerken kapalı kapılar ardında ve dar çerçeveler içerisinde hareket etme yerine sivil toplum örgütlerinin desteklediği, basının tüm yönleriyle araştırmaya çalıştığı adaylara kulak kabartmalıdırlar. Ancak, görüyoruz ki bu seçimde de bu fırsatları elden geçiriyoruz. Siyasi partiler aday belirlerken ısrarla dar çerçeveler içerisinde kalma alışkanlıklarını bozmadan, ahbap-çavuş ilişkileri içerisinde hareket etmekte ısrarlı davranıyorlar. Bunun adına demokrasi diyoruz ancak görünen o ki, bu demokrasi başkanların demokrasisi olmaktan kurtulmuyor. Peki şimdi belediye başkanlarını ve encümen üyelerini gerçekten halkımız mı seçmiş olacak?

Bizlerin üzerine düşen görev; en azından mahalli yöneticilerimizi seçerken futbol takımı tutar gibi koyu taraftar mantığını bir tarafa bırakıp, hatta mümkünse siyasi parti düşüncesinden de uzaklaşıp, gerçek anlamda bölgesine hizmet götürececek, bölge halkının taleplerine ve ihtiyaçlarına kulak verecek, dürüst, yetenekli ve aile yapısına önem veren kişilikte adayları değerlendirmemizdir.

Seçimlerden beklenen; değişimi yakalamış, çağdaş anlamda hizmetler üretecek genç ve yetenekli yeni kadroların ülke yönetiminde görev almasıdır. Bu anlamda mahalli seçimler yeni yüzlerin kazanılması için büyük fırsatlar olarak görülür. Halkımızın bu seçimlerde demokrasinin elverdiği ölçüler içerisinde kendisine en iyi şekilde hizmet götüreceğine inandığı kadroları iş başına getirmesini temenni ediyorum. Eskimiş ya da hizmet kusuru işlemiş kadroları tasfiye etmek için, seçimler ve sandık halkın önüne konulan en büyük şanstır. Unutulmamalıdır ki, her seçim yeni umutlar demektir.